

החלת אופק חדש בגני ילדים מוכרים

רקע

- תכנית אופק חדש הוחלה על מוסדות החינוך הרשמיים החל משנת 2008, ויושמה באופן הדרגתי עד שנת 2013. הרפורמה נועדה לשפר את מערכת החינוך באמצעות שיפור איכות ההוראה בבתי הספר וגני ילדים דרך קידום לימודים אקדמאיים של עובדי ההוראה, לצד הרחבת שבוע העבודה.
- בשנת 2019 בעקבות עתירה שהוגשה על ידי הורים ובעלויות חינוך של מוסדות חינוך מיוחד וזאת בשל פרשנות לחוק חינוך מיוחד, הוקמה ועדה שבעקבות מסקנותיה התחייבה המדינה להשוות את משאבי ההוראה של תלמידים בחינוך המיוחד (גם במוסדות מוכרים) לתלמידי החינוך הרשמי על ידי החלת תנאי אופק חדש גם בבתי הספר וגני ילדים מוכרים בחינוך המיוחד, בהתאם לעמידה בתנאים.
- בהקשר זה יש להזכיר שינוי משמעותי נוסף שנעשה בשנה החולפת לתוספת תקציב לגנים במוכר. בתאריך 1 ביולי 2025 התקבלה החלטת ממשלה מס' 3191 במסגרתה הוחלט להעלות את הותק הנורמטיבי המתקצב של גננות בחינוך המוכר מ-12 ל-16. כמו כן, ההחלטה קבעה את התנאים הבאים ליישום –
 - משרד החינוך יפעל לפתיחת תיקים מקוונים לכלל גננות המוכרות בחינוך הרגיל במהלך הדרגתי שיימשך עד לפתיחת שנת הלימודים תשפ"ז.
 - ככל שיימצא כי הקביעה בדבר ותק של 16 שנים חורגת מהממוצע בפועל, יבוצע קיזוז רטרואקטיבי לבעלויות החינוך, כך שהתקצוב יותאם לממוצע הוותק המעודכן.
 - ככל שלא יושלם תיקוף של נתוני ותק לכלל הפחות לגבי 85% מהגנים המוכרים ולא יתאפשר תיקוף נתוני הגננות עד תחילת שנת הלימודים תשפ"ז, יעודכן הוותק הממוצע במודל הנורמטיבי חזרה ל-12 שנים ויבוצע קיזוז רטרואקטיבי לכלל הבעלויות בהתאם.

תשתית נתונים קיימת – נכון לתאריך 22/02/2026 כפי שהוצג על ידי משרד החינוך

- על פי נתוני משרד החינוך ישנם 6,000 גני ילדים בחינוך המוכר הרגיל.
- גנים אלו נמצאים בבעלותן של כ-1,200 בעלויות שונות.
- הערכת משרד החינוך כי מספר הגננות המועסקות בגנים אלו עומד על כ-9,000.
- החל מספטמבר 2025 החל משרד החינוך בתהליך אל מול הבעלויות לצורך פתיחת התיקים ופתח ממשקים ייעודיים לנושא תוך מתן הדרכות והסברה לבעלויות.
- עד כה, מתוך 1,200 בעלויות 57 החלו בתהליך פתיחת ועדכון תיקי ההוראה עבור הגננות המועסקות על ידן. מדובר בשיעור של כ-5% מסך הבעלויות.
- באשר למספר הגננות המדווחות, עד כה נמצאים ברשות משרד החינוך דיווחים של כ-1,400 גננות המהוות כ-15% מסך הגננות.
- גורמי המקצוע במשרד החינוך הבהירו במהלך הפגישה כי אין בהכרח מדובר בנתונים עדכניים של הגננות וכי ההצגה נוגעת רק לתיאור מספר תיקי ההוראה הקיימים במערכות משרד החינוך ולא טיב הנתונים עצמם ומועד העדכון שלהם.
- לעניין הותק הממוצע ופילוח ההשכלה של נתוני הגננות הקיימים ברשות משרד החינוך נאמר כי טרם בוצעה על ידם הבדיקה האמורה ועל כן בשלב זה לא הוצגו נתונים בנושא.

- כמו כן, נמסר מגורמי המקצוע במשרד החינוך כי בחודשים האחרונים נעשים מאמצים משמעותיים לעודד את הבעלויות להשלים את הדיווחים זאת בנוסף לתמריץ הכלכלי המובנה הקיים בהחלטת ממשלה 3191. לטענת גורמי המקצוע הסיבה לכמות הדיווחים המועטה בשלב זה של השנה נובעת מחשש שהועבר אליהם על ידי הבעלויות שברגע שתיקי ההוראה המעודכנים ישוקפו באופן ברור לגנות הדבר עלול להביא לתביעות עתידיות בגין הלנות שכר שבוצעו בעבר ויחשוף את הבעלויות לחבויות שכר משמעותיות אל מול הגנות.

צעדים להמשך

עם הצגת הצורך על ידי משרד החינוך, יש צורך לפעול בהתאם למתווה סדור ותחת יישום תנאים, כלהלן
- :

- קבלת החלטת ממשלה והעמדת מקור תקציבי תואם.
- תיקון תקנות מוסדות מוכרים.
- פרסום חוזר מנכ"ל על ידי משרד החינוך לרבות התייחסות לבעלויות וגני ילדים בהן לא כל הגנות עומדות בתנאי הכניסה לתכנית.
- דיווח על ידי הבעלויות של כלל הגנות בגני הילדים.
- בדיקה פרטנית על ידי משרד החינוך עבור עמידת כל גנת בתנאי הכניסה, תוך בחינת תנאי האקדמיזציה.
- קביעת הדרגה האישית על ידי משרד החינוך של כל גנת העומדת בתנאים.
- לאור טענות גורמי המקצוע בדבר הלנות השכר הקיימות יש לוודא הקמת מנגנון פיקוח, בקרה וסנקציות שיבטיח שהתקציב יועבר ישירות לגנות.